

TWEEDE LEVEN

Een nieuw bestaan voor
succesvolle biografieën

Tweede leven

In de biografieënreeks *Tweede Leven* schenkt De Bezige Bij in samenwerking met het Biografie Instituut een nieuw bestaan aan ontroerende, meeslepende en onthullende levensbeschrijvingen van beroemde schrijvers, denkers en figuren van grote maatschappelijke betekenis. Vanaf november 2005 verschijnen onder redactie van Het Biografie Instituut in *Tweede Leven* tenminste twee herdrukken van succesvolle buitenlandse en Nederlandse biografieën per jaar, voor een zeer aantrekkelijke prijs.

De eerste twee delen van de reeks zijn de schitterende, vuistdikke biografie van Sigmund Freud door Peter Gay en de onthullende biografie van Hans Andreus door Jan van der Vegt.

Biografie Instituut

Vanaf 1 september 2004 is aan de Letterenfaculteit van de Rijksuniversiteit Groningen het Biografie Instituut gevestigd. Het Instituut biedt inhoudelijke ondersteuning aan auteurs van cultuurhistorische biografieën en ontwikkelt het theoretisch fundament voor dit bijzondere genre. Directeur van het Instituut is Hans Renders, de auteur van de geruchtmakende biografieën van Jan Hanlo en Jan Campert.

Biografie.Instituut@let.rug.nl
www.rug.nl/let/biografieinstituut

Peter Gay *Freud*

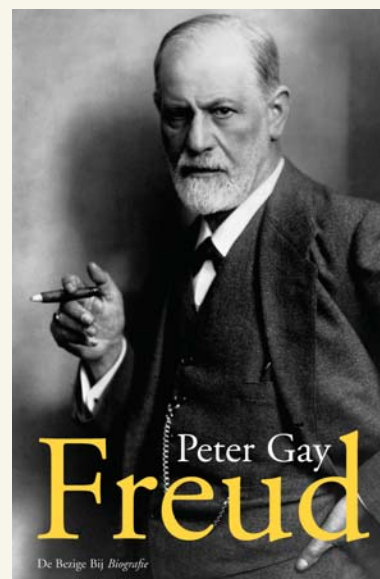
BIOGRAFIE

Een verhelderende kijk op een van de invloedrijkste figuren van de moderne tijd. Een bestseller, die wordt beschouwd als de beste Freud-biografie ooit

De Amerikaanse cultuurfilosoof **Peter Gay** is emeritus-hoogleraar van de universiteiten van Yale en Cambridge; hij is vooral bekend vanwege zijn publicaties *The Cultivation of Hatred*, *Freud voor historici* en *The Enlightenment*, waarvoor hij de National Book Award ontving. Bij De Bezige Bij verscheen eerder *De eeuw van Schnitzler*.

De biografie van Peter Gay leidt de lezer overtuigend de wereld van Sigmund Freud binnen. Ontmoet zijn familie, zijn stad, zijn professionele gevechten en zijn lange, vruchtbare en strijdbare leven. Uit een enorme hoeveelheid ongepubliceerde documenten, waaronder honderden tot nu toe onbekende of ontoegankelijke brieven, behandelt Gay openhartig alle controverses die lange tijd rondwaarden om Freuds gepassioneerde vriendschappen, zijn liefdesleven en zijn theoretische innovaties die 'de slaap van de mensheid' verstoord hebben.

Peter Gays biografie is een klassieker geworden, een onmisbaar boek voor iedereen die de betekenis van de Weense zenuwarts in de geschiedenis wil leren ontdekken. Gay plaatst Freuds theorie in de culturele context van het Wenen van het begin van de twintigste eeuw. Stap voor stap volgt

het verhaal de weg die de grondlegger van de psychoanalyse heeft afgelegd: de geleidelijke uitwerking van de belangrijkste concepten die hij ontwikkelde om de realiteit van het onderbewuste te begrijpen, en de drama's en conflicten die de jonge psychoanalytische beweging verscheurden. Deze biografie is een voortreffelijke inleiding in de psychoanalyse en een cultuurhistorisch meesterwerk.

'Intelligent en fascinerend. Een doordachte, originele biografie, gebaseerd op de nauwkeurige bestudering van Freuds werk. Bovendien biedt het een heldere en bondige analyse van Freuds belangrijkste geschriften.' – *New York Times*

'Peter Gay schetst een vlot beeld van Freuds leven in een frisse en levendige stijl.' – *Chicago Tribune*

'Een briljante prestatie. Gays talent om de enorme hoeveelheid gepubliceerde en ongepubliceerde literatuur over Freud tot een samenhangend geheel te maken, is indrukwekkend.' – *Washington Post*

'Een magistrale bijdrage aan de ideeëngeschiedenis.' – J. Anthony Lukas

Jan van der Vegt *Hans Andreus*

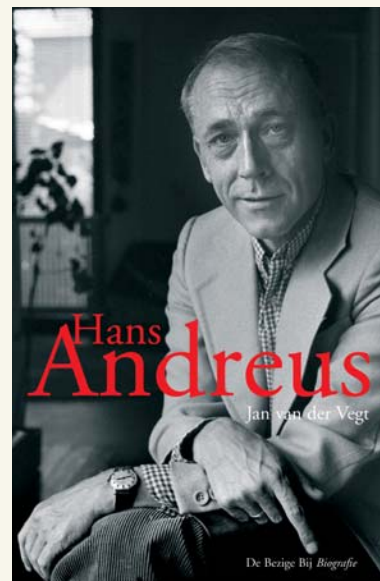
BIOGRAFIE

Sensationele en onthullende levensbeschrijving van één van de meest geliefde dichters van Vijftig

Jan van der Vegt (1935) publiceerde naast de biografie van Hans Andreus (1995) ook de biografie van A. Roland Holst (2000). Hij schreef daarnaast monografieën over Ida Gerhardt en Hendrik de Vries, aan wiens biografie hij momenteel de laatste hand legt. Bovendien heeft Van der Vegt een biografie van de dichter Jan Elburg in voorbereiding. In 1989 stelde hij het boek *Brieven 1950-1956* samen, de correspondentie tussen Hans Andreus en Simon Vinkenoog.

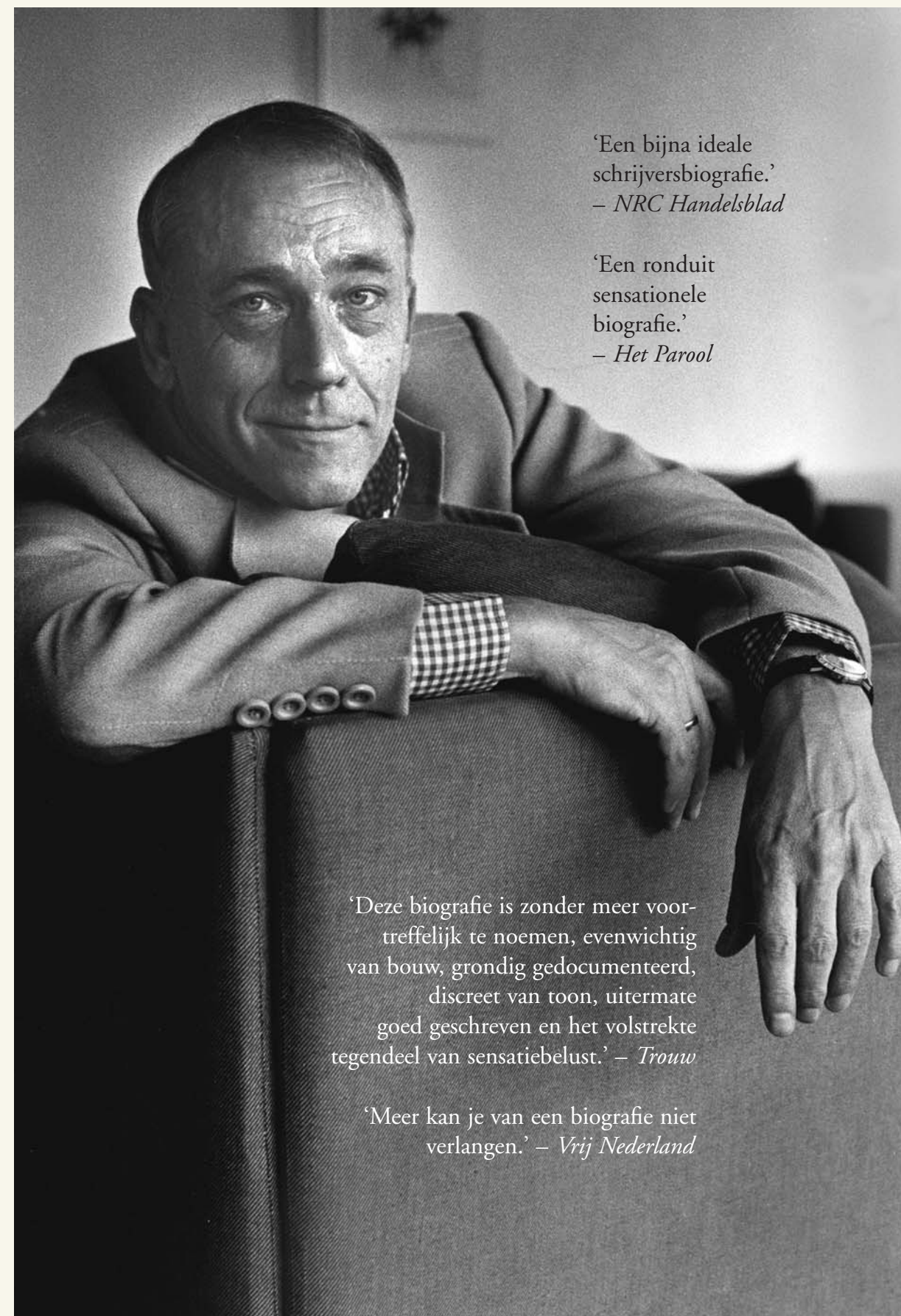
Kort voor zijn dood vroeg de dichter Hans Andreus, pseudoniem van Johan Wilhelm van der Zant (1926-1977), aan de publicist Jan van der Vegt om zijn literaire nalatenschap te beheren. Van der Vegt heeft zich voortreffelijk van die taak gekweten. Twaalf jaar lang werkte hij aan de biografie van Andreus, dolf een schat aan persoonlijke gegevens op – zoals de briefwisseling tussen de dichter en zijn psychiater – en slaagde erin nieuw licht te werpen op schokkende feiten uit het leven die Andreus zelf als 'schaduwbiografie' in zijn oeuvre had verwerkt.

Hans Andreus groeide op in een gebroken gezin. Zijn moeder was 'egoïstisch, narcistisch, koud' en de identiteit van zijn echte vader werd hem pas later bekend. Zijn grootmoeder haatte hem zelfs zo dat zij een poging deed om hem te verstikken. Zijn traumatische jeugd leidde bij de dichter van de *Sonnetten van de kleine waanzin* tot een 'verstoorde omgang met zijn

eigen ik'. De gekte leidde er ook toe dat Andreus zich op een fatale ochtend in maart '43 aanmeldde voor het Vrijwilligerslegioen Nederland, dat de Duitsers hielp aan het Oostfront. Na de oorlog, toen Andreus was gedebuteerd als dichter en in Parijs, Rome en Amsterdam in het gezelschap van de Vijftigers en zijn jeugdvriend Lucebert verkeerde, verlieten de neurosen hem niet. Andreus leed aan een ongebreidelde zucht tot fabuleren en had een enorme seksuele drift, gepaard aan hevige verlatingsangst, die zijn relaties met vrouwen op de klippen deden lopen. Uiteindelijk eindigde hij schuw en teruggetrokken als de 'Greta Garbo van de Nederlandse literatuur'. Op zijn 51ste schreef hij zijn 'Laatste gedicht': 'hoe moet het nu, waar blijf ik met dat licht/van mij, van jou'.

Jan van der Vegt heeft het schokkende en tragische levensverhaal van een van de meest geliefde dichters van Vijftig op bewonderenswaardige en fijnzinnige wijze voor immer weten vast te leggen.

'Een bijna ideale schrijversbiografie.'
– *NRC Handelsblad*

'Een ronduit sensationele biografie.'
– *Het Parool*

'Deze biografie is zonder meer voortreffelijk te noemen, evenwichtig van bouw, grondig gedocumenteerd, discreet van toon, uitermate goed geschreven en het volstrekte tegendeel van sensatiebelust.'
– *Trouw*

'Meer kan je van een biografie niet verlangen.'
– *Vrij Nederland*

Het leven van een doodsbericht Hans Renders (samenstelling en redactie)

NECROLOGIE & BIOGRAFIE

De fine fleur van de wetenschap, journalistiek en literatuur over de populariteit van de necrologie

Met bijdragen van: Arianne Baggerman, Jacques Beaudry, Doeko Bosscher, Jeroen Brouwers, Peter Brusse, H.J.A. Hofland, Sophie Levie, Arina Makarova, Henk te Velde, Gerrit Voerman en Marije Zomerdijk.

GEPLANDE VERSCHIJNINGSDATUM: NOVEMBER 2005

De necrologie mag zich in een levendige belangstelling verheugen. *Het leven van een doodsbericht* laat zien hoe divers en rijk het genre is, hoe het zich in de geschiedenis heeft ontwikkeld en welke rol het speelt in verschillende landen en culturen. Deze essaybundel over alle aspecten van het doodsbericht markeert tevens de geboorte van het Biografie Instituut aan de Universiteit van Groningen, waar op 9 en 10 maart 2005 een congres is gehouden over dit onderwerp, en de doop van de biografieënreeks 'Tweede Leven'.

Moet in een necrologie een oordeel worden geveld over het leven van een overledene? Hoe betrouwbaar zijn doodsberichten in de krant, die heet van de naald zijn geschreven? En hoe lang blijven fouten en oneffenheden in necrologieën de dode achtervolgen? Waarom is in de Britse pers de

obituary zo populair? En zegt die populariteit iets over de verandering waaraan de pers momenteel onderhevig is?

Het zijn prikkelende vragen waarop in deze bundel achtereenvolgens de historicus Doeko Bosscher en de journalisten H.J.A. Hofland en Peter Brusse een antwoord geven – en daarmee het genre een nieuwe impuls geven. De bundel bevat ook bijdragen van de academici Sophie Levie en Henk te Velde, die de necrologie in literair-historisch perspectief plaatsen en het genre rafhjn analyseren. Bovendien heeft Jeroen Brouwers, schrijver en specialist in het genre, een bijdrage geleverd waarin zijn fascinatie voor het levenseinde, al dan niet zelf gekozen, tot volle bloei komt. Brouwers buigt zich over de vraag: 'Zit de dood van een schrijver in zijn werk?'